

ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΣΤΡΑΣ

Όταν χάνεις έναν ασθενή, χάνεις έναν φίλο

Ο ογκολόγος δρ Γιώργος Άστρας, μιλάει για τις εξελίξεις που καταγράφονται τα τελευταία χρόνια στη θεραπεία του καρκίνου, ο οποίος παρά το ότι είναι ένας δύσκολος αντίπαλος, η ιατρική κοινότητα έχει καταφέρει να κερδίσει πολλά μέτωπα.

Είμαι ιατρός ογκολόγος στο American Medical Center, στο οποίο λειτουργεί εδώ και μερικά χρόνια Ογκολογικό Τμήμα. Ο δρ Γιώργος Άστρας είναι, επίσης, ένας από τους Κύπριους επιστήμονες που εργάστηκαν για αρκετά χρόνια στο εξωτερικό, στην Αγγλία, μέχρι που αποφάσισαν να επιστρέψουν στο νησί και να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στους Κύπριους ασθενείς. Η ογκολογία ως εκ της φύσεώς της, είναι ένας από τους πλέον δύσκολους κλάδους της ιατρικής και ο δρ Άστρας, παραδέχεται ότι κάθε φορά που χάνει έναν ασθενή, αισθάνεται ότι χάνει έναν φίλο, διότι συνδέεται μαζί τους.

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ, ΥΠΑΡΧΕΙ ΜΙΑ ΑΥΞΗΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΣΤΑ ΝΕΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΡΚΙΝΟΥ. ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ ΑΥΤΟ;

Πράγματι, υπάρχει μια αυξητική τάση των νέων περιστατικών σε ένα ποσοστό περίπου 3% ετησίως. Αυτό, είναι αποτέλεσμα των καλύτερων διαγνώσεων και του γεγονότος ότι πλέον εντοπίζουμε τον καρκίνο πιο εύκολα, χάρη στα καινούρια μηχανήματα που έχουμε στη διάθεσή μας. Την ίδια στιγμή, όμως, διαπιστώνεται και το εξής. Ότι, οι ασθενείς ζουν περισσότερο απ' ότι τα προηγούμενα χρόνια. Έχει αυξηθεί, δηλαδή, το προσδόκιμο επιβίωσης. Για να σας δώσω ένα παράδειγμα. Ένας ασθενής με μεταστατικό καρκίνο του παχέος εντέρου το 1980 ζούσε γύρω

στους έξι μήνες. Σήμερα, ζει για πάρα πολλά χρόνια.

ΤΟ ΙΔΙΟ, ΟΜΩΣ, ΔΕΝ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΝΑ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΡΚΙΝΟΥ.

Είναι γεγονός, ότι εξακολουθούν να υπάρχουν καρκίνοι για τους οποίους η ιατρική δεν μπορεί να προσφέρει πολλά πράγματα. Ωστόσο, η ογκολογία έχει σημειώσει σημαντικές εξελίξεις διεθνώς και έχουν αναπτυχθεί και στην Κύπρο και εδώ στο Κέντρο, καινούριες μέθοδοι αντιμετώπισης της νόσου. Όπως η επεμβατική ακτινολογία, η οποία ασχολείται με στοχευμένες θεραπείες και συνεισφέρει σημαντικά στο προσδόκιμο ζωής των ασθενών αλλά και στην καλύτερη ποιότητα ζωής τους.

Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΕΝΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΚΑΡΚΙΝΟ.

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής μας, το πρώτο πράγμα που μας μαθαίνουν, είναι το εξής: Δεν δίνεις χημειοθεραπεία αν δεν είσαι βέβαιος ότι η ποιότητα ζωής του ασθενή σου θα βελτιωθεί ή θα μείνει η ίδια και θα αυξηθεί το προσδόκιμο επιβιώσής του. Αν καμιά φορά διαπιστώσουμε, ότι ο ασθενής δεν είναι αρκετά δυνατός για να πάρει χημειοθεραπεία, τότε του αναφέρουμε, ότι δεν είναι σωστό να πάρει χημειοθεραπεία, διότι θα του προκαλέσει μεγαλύτερο κακό παρά καλό. Πολλές φορές, έχω αρνηθεί χημειοθεραπεία σε ασθενείς γι' αυτό το λόγο, όσο κι αν με πίεζε η οικογένεια και οι λοιποί συγγενείς. Πάντα σκεφτόμαστε ποιο είναι το καλύτερο για τον ασθενή.

Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΠΟΛΥΘΕΜΑΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ;

Ναι, υπάρχει πολυθεματική ομάδα στο American Medical Center. Συναντιόμαστε, τουλάχιστον, μία φορά την εβδομάδα, συζητάμε τα περιστατικά και όλη η ομάδα μαζί, αποφασίζουμε ποια είναι η πορεία που θα ακολουθήσουμε και θα μας δώσει το καλύτερο αποτέλεσμα. Αξίζει να αναφερθεί ότι έρχονται κοντά μας και ασθενείς από το εξωτερικό. Από την Ελλάδα, το Λίβανο, τη Σαουδική Αραβία, το Κατάρ και αρκετοί Τουρκοκύπριοι.

ΠΟΙΕΣ ΘΑ ΛΕΓΑΤΕ ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΩΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ;

Υπάρχουν σήμερα καινούριοι συνδυασμοί φαρμάκων, οι οποίοι αυξάνουν την ανταπόκριση στη χημειοθεραπεία και κατ' επέκταση το προσδόκιμο επιβίωσης. Ένα παράδειγμα, στο μεταστατικό καρκίνο του μαστού, υπάρχει ένας συνδυασμός φαρμάκων, τα οποία χορηγούνται μαζί και αυξάνουν το προσδόκιμο των ασθενών. Είχαμε, επίσης, καινούριες εξελίξεις τα τελευταία χρόνια στον καρκίνο του προστάτη, με νέα φάρμακα, τα οποία διατίθενται και στην Κύπρο. Έρχονται, επίσης, και νέα φάρμακα τα οποία αναμένουν έγκριση από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΝΕΤΕ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΠΙΟ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΚΑΙ ΝΑ ΣΠΕΥΔΕΙ ΕΓΚΑΙΡΑ ΣΤΟ ΓΙΑΤΡΟ;

Εκείνο που διαπιστώνουμε, είναι ότι ο κόσμος πηγαίνει για δεύτερη και τρίτη γνώμη. Δεν το θεωρώ λάθος, ούτε με ενοχλεί προσωπικά, αρκεί να απευθύνονται σε γιατρούς, οι οποίοι είναι εξειδικευμένοι στον καρκίνο και γνωρίζουν καλά το αντικείμενο. Είναι δύσκολο, όμως, να πας σε πέντε γιατρούς. Αυτό που λέω στους

ασθενείς μου, είναι να πηγαίνουν και για δεύτερη γνώμη. Είναι καλό να παίρνεις δεύτερη και ίσως τρίτη γνώμη. Εκείνο, όμως, που έχω διαπιστώσει ότι συμβαίνει κάποιες φορές στην Κύπρο, είναι ότι παίρνουν μέχρι και οκτώ γνώμες, με αποτέλεσμα να προκαλείται σύγχυση. Τα τελευταία χρόνια, όντως, έχω διαπιστώσει ότι υπάρχει μεγάλη ευαισθητοποίηση του κόσμου όσον αφορά στον καρκίνο.

ΘΑ ΝΙΚΗΣΟΥΜΕ ΤΟΝ ΚΑΡΚΙΝΟ;

Κάθε φορά που μου απευθύνουν αυτό το ερώτημα, περνούν χίλιες σκέψεις από το μυαλό μου. Η απάντηση είναι: Σίγουρα αυτό θα θέλαμε κι αυτό προσπαθούμε. Πρέπει, όμως, να εξηγήσουμε στον κόσμο, ότι δεν είναι εύκολο να νικήσουμε τον καρκίνο, διότι δεν είναι ένα μόνο μια αιτία που τον προκαλεί. Είναι πολλές. Επομένως, δεν μπορείς να στοχεύσεις

«ΟΦΕΙΛΟΥΜΕ ΝΑ ΠΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ στους ασθενείς. Τους μιλάμε και εξηγούμε και στους συγγενείς τις επιλογές τους. Αν δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι, το λέμε. Πολλές φορές, υπάρχουν περιπτώσεις, στις οποίες πράγματι δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι και η καλή ιατρική, είναι να ξέρεις πότε να σταματάς. Συχνά παραπέμπουμε ασθενείς σε ψυχολόγο, ιδιαίτερα αν υπάρχει ανάγκη ψυχολογικής υποστήριξης»

σε πολλά πράγματα την ίδια στιγμή. Δεν υπάρχει το μαγικό φάρμακο για να το δώσεις σε όλους τους ασθενείς. Είναι σχεδόν αδύνατο. Όμως, προσπαθούμε και κάνουμε κλινικές μελέτες στην Αγγλία με νέα φάρμακα και βλέπω ότι υπάρχουν πολλές εξελίξεις με καινούρια φάρμακα, τα οποία βοηθούν πάρα πολύ.

Έχουμε κερδίσει, όμως, σε πολλά μέτωπα, σε πολλούς καρκίνους και όπως ανέφερα πιο πάνω, οι ασθενείς ζουν περισσότερα χρόνια, έχουν καλύτερη ποιότητα ζωής, υπάρχουν καινούριες και εξελιγμένες θεραπείες, εξατομικευμένες θεραπείες, οι οποίες βοηθούν τον ασθενή να έχει λιγότερες παρενέργειες και καλύτερη ανταπόκριση.

ΠΟΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΕ ΣΤΟ ΔΙΚΟ ΣΑΣ ΤΜΗΜΑ;

Παρέχουμε όλες τις ογκολογικές υπηρεσίες, εκτός από ακτινοβολία. Όταν χρειάζεται ακτινοβολία, παραπέμπουμε τους ασθενείς στο Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου, με το οποίο έχουμε πάρα πολύ καλή συνεργασία. Έχουμε τμήμα χειρουργικής, όπου χειρουργούμε ογκολογικούς ασθενείς, αφαιρούμε καρ-

κίνους του μαστού, οισοφάγου, εντέρου, πνεύμονα κ.λπ. και συνεργαζόμαστε και με ιατρούς εκτός του American Medical Center, οι οποίοι ζητούν ογκολογικές συμβουλές. Ο κάθε ασθενής είναι ξεχωριστός. η κάθε περίπτωση είναι διαφορετική, την οποία εμείς οι γιατροί οφείλουμε να αναλύσουμε σε μια πολυθεματική ομάδα και να αποφασίσουμε ποια είναι η σωστή αντιμετώπιση.

Κάποτε, ξεκινούμε με χημειοθεραπεία, μετά χρησιμοποιούμε την επεμβατική ακτινολογία με τον συνάδελφο δρ Χρίστο Γεωργιάδη ή ξεκινούμε με την επεμβατική ακτινολογία και μετά ακολουθεί η χημειοθεραπεία. Έχουμε και άλλες θεραπείες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν, όπως ορμονοθεραπεία, ακτινοθεραπεία, χημειοεμβολισμός, ανοσοθεραπεία και φυσικά τη χημειοθεραπεία. Ανάλογα με την πε-

ρίπτωση. Στις πλείστες των περιπτώσεων βοηθάμε πάρα πολύ τους ασθενείς και σε ό,τι αφορά τον πόνο, την ποιότητα ζωής, το προσδόκιμο και την ανταπόκριση στη θεραπεία.

ΛΕΤΕ ΠΑΝΤΑ ΟΛΗ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΣΑΣ;

Αυτό που λέω πάντα στους ασθενείς μου, είναι ότι από εμένα θα ακούσουν αλήθειες. Οφείλουμε να πούμε την αλήθεια στους ασθενείς, ως γιατροί και ως άνθρωποι. Τους λέμε ακριβώς την κατάσταση και εξηγούμε και στους συγγενείς τις επιλογές τους. Αν δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι, το λέμε. Πολλές φορές, υπάρχουν και περιπτώσεις, στις οποίες πράγματι δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι και η καλή ιατρική, είναι να ξέρεις πότε να σταματάς. Συχνά, παραπέμπουμε ασθενείς σε ψυχολόγο, ιδιαίτερα αν υπάρχει ανάγκη ψυχολογικής υποστήριξης και έχουμε καλή συνεργασία με όλους τους Συνδέσμους. Δυστυχώς, ο καρκίνος δεν είναι εύκολη υπόθεση για κανέναν. Εμείς οι ογκολόγοι όταν κάνουμε έναν ασθενή, αισθανόμαστε ότι κάνουμε έναν φίλο, διότι συνδεόμαστε μαζί τους.

